

Działo się w Warszawie w Pałacu Rządowym na posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassacyjnego dnia ośmnastego Stycznia Tysiąc Ośmset iedenastego Roku.

SĄD KASSACYJNY

XIĘSTWA WARSZAWSKIEGO.

w Sprawie

Michała Prusaka byłego Pułkownika Woysk Polskich w Warszawie przy ulicy Senatorskiej w Domu własnym pod liczbą 462 zamieszkałego, czyniącego rekurs do Kassacyi przez Mecenasa Kiedrzyńskiego, naprzeciw Antoniemu Swiatopełkowi Xiążęciu Czetwertyńskiemu byłemu Kasztelanowi Braclawskiemu w Warszawie przy Ulicy Freta pod liczbą 248. mieszkającemu.

Wnioskiem iest strony skarżący; iż Wyrok Sądu Appellacyjnego Wydziału czwartego, w dniu dwudziestym dziewiątym Października, roku tysiąc ośmset dziesiątego między wyżej rzeczonymi stronami zapadły, w tém iest przedmiotem zaniesionego rekursu, że za twierdził wyrok Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Departamentu Warszawskiego między temiż stronami, dnia dwudziestego drugiego Września tegoż roku wydany, przez który Akta zaprowadzonych exekucyi wbrew istotnym przepisom sądowego postępowania zdziałane za prawne uznaniami zostały; co następującym wywodem całego processu okazać usiłuje:

W dniu czternastym Czerwca Tysiąc ośmset osmego roku, Antoni Xiąże Czetwertyński uzyskał zaoczny wyrok w Trybunale Cywilnym pierwszey Instancyi Departamentu Warszawskiego ska-

zuiący dzisiejszą stronę powodową na zapłacenie niektórych Summ iemu od nię przysądzonych.

W miesiącu Listopadzie tegoż roku bez prawnego wezwania i uwiadomienia strony, wyrok powyższy wykonanym został, przez zatradowanie części Domu Michała Prusaka, który niewiedząc wcale o tém postępowaniu nie był zdolnym prawnęj opozycji założyć.

W miesiącu dopiero Czerwcu roku zeszłego tysiąc ośmset dziesiątego, skarżący wprowadziwszy się do tego własnego Domu odebrał urzędowe uwiadomienie, iż pomieszkanie iego na mocy wspomnionego wyroku, zajęte być ma na rzecz Xięcia Czetwertyńskiego. Tu się dla skarżącego otworzyła pierwsza sposobność zanieśienia prawnęj opozycji, którą popierając w terminie sprawy dowodził:

1. że pierwszy ów wyrok czternastego Czerwca Tysiąc ośmset osmego nieopatrzony był formą exekucyjną stosownie do przepisu Art: 136. *Kodexu postępowania*
2. Że Rezolucya Trybunału w miesiącu Listopadzie wydana uznająca pierwszy wyrok zaoczny za prawomocny, nie będąc skarżacemu wręczoną, nie mogła go obowiązywać.
3. Że wszelkie do owego czasu zaszłe akta exekucyjne, bez przepisanego *zapowiedzenia* zdziałane, bez dopełnienia Art: 673. i 674. w stosunku z Art: 717. *Kodexu postępowania*, pod nieważnością zaleconych, były nieprawne.
4. Że przez tę nieprawność dzieł tradycyjnych, wyrok ów zaoczny nie został wykonanym, a przez niewykonanie popadł przedawnieniu.

Te były wnioski ze strony Michała Prusaka, lecz Trybunał wyrokiem swoim dnia dwudziestego drugiego Września roku zeszłego tysiąc ośmset dziesiątego, odrzuciwszy je, czynności exekucyjne w skutku pierwszego wyroku swojego dokonane za ważne osądził.

Odwołał się skarżący do Sadu Appellacyjnego którego wyrok dnia dwudziestego dziewiątego Października tysiąc ośmset dziesiątego zapadły, iako potwierdzający Sentencyą zaappellowaną zaskarża, wspierając swój rekurs na następujących powodach:

1. że Trybunał opuściwszy raz w wyroku zaocznym *formę exekucyjną*, niemógł (bez obrażenia Art: 156. Kodexu postępowania) przydawać ją później przez rezolucyą ekonomiczną na jednostronne podanie;
2. że wyrok ten według Art: 146. i 545. Kodexu postępowania, przez niedostatek takowey formy exekucyjney niemógł być wykonanym;
3. że rezolucya drogą ekonomiczną wydana ogłaszająca tenże wyrok za prawomocny, niemogła obowiązywać rekursuiącego, iako dotąd mu niewręczona, a zatem exekucya z nięj wynikła stosownie do Artykułu 147. Kodexu postępowania jest nieważną;
4. że pomimo tego uchybienia, Burgrabia przedsięwziął exekucyą, nieuczyniwszy wprzód stronie żadnego wezwania i wiadomości, przez co zgwałcone zostały Art: 673. i 674. Kodexu postępowania, które Art: 717. tegoż Kodexu pod nieważnością zaleca;
5. że Sąd Appellacyjny przyjął iakieś uboczne wyroki, które ani z Michałem Prusakiem zapadły ani mu dotąd wręczone były;
6. że tenże Sąd przyjął iakiś wyrok zaoczny między Xięciem Czetwertyńskim a rekursuiącym ieszcze w miesiącu Lipcu tysiąc ośmset dziesiątego roku zapadły, którego ten nie miał sobie wręczonego, o którym w wyroku zaappellowanym pierwszey Instancyi żadney niemasz wzmianki i który nawet na mocy Art: 156. Kodexu postępowania za żaden Dokument uważany być niemógł;
7. że nakoniec Sąd Appellacyjny odrzucił wnoszoną uciążliwość którą Trybunał pierwszey Instancyi popełnił wdając się nielegalnie w sądzenie sporu *de possessorio*, co podług Art: 3. Kodexu postępowania do inney iurisdycyi należy.

Na mocy zatem Art: 10. Organizacyi Kassacyjney pod liczbą 2. domaga się rekursuiący:

„aby z tych wyrażonych powodów okazujących wyraźne

uchybień istotnym i pod nieważnością zaleconym formalnościom, wyrok Sądu Appellacyjnego Wydziału czwartego pod dniem dwudziestym dziewiątym miesiąca Października roku zeszłego Tysiąc ośmset dziesiątego zapadły skassowanym, a sprawa pod rozpoznanie innego Wydziału odesłana została.

S a d K a s s a c y i n y.

Zważywszy tak samo podanie strony iak zaskarżony wyrok, i porównawszy z niemi Artykuły Kodexu postępowania które skarżący zgwałconemi byǳ mieni, niemniey zapatrzwszy się na cały bieg processu iuż w skardze wyrażony, iuż z osnowy przyłączonych wyroków i Aktów okazujący się:

po wysłuchaniu rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi, oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora; żadnego z przytoczonych powodów rekursu dostatecznie usprawiedliwionym nie widzi.

Gdy bowiem cztery pierwsze punkta na których rekursujący skargę swoją opiera ani do wyroku Sądu Appellacyjnego dnia dwudziestego dziewiątego Października tysiąc ośmset dziesiątego przeciw któremu rekurs miał byǳ zaniesiony, ani nawet do zaappellowanego wyroku Trybunału pierwszey Instancyi pod dniem dwudziestym drugim Września tegoż roku zapadłego, ale iedynie do początkowego wyroku Trybunału dnia czternastego Czerwca tysiąc ośmset osmego roku zaocznie wydanego, są zastosowane; wyrok zaś ten, iuż przez niezłożenie w czasie przepisany prawney opozycyi, iuż przez zaniebdanie dozwolonéy osobną rezolucyą Trybunału pod dniem dwudziestym szóstym Lipca tysiąc ośmset ósmego drogi restytucyi, winą saméyże strony skarżący stał się prawomocnym, i przez to samo następne wyroki w kilkakrotnych rozprawach stron z iednego wynikających źródła zapadały iedynie wskutku iego exekucyi; przeto zapatrzwszy się na Art: 9 organizacyi Kassacyinéy, który nie dozwala stronom poszukiwać Kassacyi, iak tylko przeciw wyrokom mocą ostatecznéy Instancyi rzecz rozstrzygającym, nie zaś przeciw wyrokom prawomocnym, względ cały obrócony byǳ winien na wyrok

Appellacyiny dwudziestego dziewiątego Października tysiąc ośmset dziesiątego, który teraz iedynie zaskarżanym bydź może, a do którego wspomniane cztery pierwsze punkta rekursu, tém mniej ściągać się mogą, że w ostatnim Processie, tak w Trybunale, iak w Sądzie Appellacyinym nie była roztrząsaną sprawa o ważność tradycyi, lecz tylko o exmissyą z zaiętego samowolnie pomieszkania, które pod Akt tradycyiny roku tysiąc ośmset osmego dopelniony, podpadało. Wyrok więc Appellacyiny niepopelnil obrazy przepisów w skardze rekursowey przytoczonych.

Pozostaia zatem trzy ostatnie zasady rekursu pod liczbami 5, 6 i 7. oznaczone: lecz z tych,

Powód 5ey w niczém nieusprawiedliwia skargi, gdyż nie zabrania Sądowi przytaczać niekiedy między przyczynami, mniej stanowiące dokumenta, ani takowe przytaczenie w żadnym wyraźnym Prawa przepisie nieważności nie pociąga za sobą.

Przytoczony w 6 powodzie Art: 156 Kodexu postępowania równie pod nieważnością nie iest zaleconym, i rezolucya o któręy uciażliwém przytoczeniu mówi skarżący, zapadła na własną iego illacyą, któręy do skarginie przyłączył, ani potrzebowała iuż żadnego wykonania, gdy służyła tylko na poparcie wyroków iuż exekwowanych.

Nakoniec powód ostatni wsparty na Art: 3. pod liczbą 2. Kodexu postępowania zostawuiący Sądownictwu pokoiu spory *possessorijne*, iak z iednéy strony nie może iuż służyć skarżacemu gdy ten niewylaczał *forum* Trybunału, a mniemana niewłaściwość pod żadnym względem do rzędu tych nienależy o których mówi Art: 170. postępowania; tak z drugiey, Trybunał w skutku exekucyi gdy rzecz szła o exmissyą rekursuiącego z pomieszkania dziełem tradycyiny obiętego, które przez samowolne wprowadzenie się zaiął, i o exekucyą dawniejszego prawomocnego wyroku, nie miał w rzeczonym Art: 3. pod liczbą 2. wyraźnego, pod nieważnością zaleconego przepisu, któryby go od stanowienia w tym przedmiocie wylaczał.

Na mocy zatem powyższego wywodu zgodnego z raportem Kommissyi podań i Instrukcyi, oraz wnioskami Królewskiego Prokuratora;

Sąd

Sąd Kassacyiny.

Skargę Michała Prusaka byłego Pułkownika Woysk Polskich na początku wymienioną przez Mecenasa Kiedrzyńskiego w dniu dwudziestym Listopada tysiąc ośmset dziesiątego roku podaną, za niemogącą być przyjętą do Instrukcyi uznać — mocą niniejszég Re-zolucyi.

(podpisano) STA: POTOCKI, P. S. K.
(L. S.)

Wydrukować
FELIX ŁUBIENSKI
Minister Sprawiedliwości.

Osiński Pisarz.

Zgodno z Oryginałem
Antoni Joneman
(L. S.) Sekretarz Jeneralny
Ministerii Sprawiedliwości.

Nr. 16.

*Działo się w Warszawie w Pałacu Rządowym
na posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassa-
cyinego, dnia dwudziestego osmego Stycznia
Tysiąc Ośmset iedenastego Roku.*

SĄD KASSACYINY.
XIĘSTWA WARSZAWSKIEGO.

W sprawie Michała Lempickiego dóbr Szczawina do Ekono-mii Zdziechowskiej należących Dzierżawcy, tamże mieszkającego przez Mecenasa Kiedrzyńskiego — naprzeciw — Krystyanowi Gothel-fowi Borchert kolonii Grochowskiej w powiecie i Departamencie Warszawskim posiadaczowi tamże zamieszkałemu,
maiąc sobie uczyniony wniosek przez stronę powodową,
„ że Wyrok byłéy Regencyi Warszawskiej pierwszego Se-

natu między rzeczonymi stronami z powództwa Krystyana Borcherta w dniu dwudziestym pierwszym Lipca tysiąc ośmset pierwszego roku wydany, skazujący Michała Lempickiego na zapłacenie Summy wynikającej z umówionego słownie odstąpienia kontraktu dzierzawnego, zapadł w brew wyrażnemu przepisowi prawa powszechnego pruskiego Art: 131. Części 1. tyt: 5. stanowiącemu, iż każdy Kontrakt którego przedmiot 50. talarów przechodzi, winien być zawierany na piśmie;

żadającą zatem aby stosownie do Artykułu 17. organizacji Kasacyney, łącznie z §. 2im pod liczbą 2. tyt. 16. ordynacyi sądowej Pruskiej, dozwolone ić było upoważnienie do zaskarżenia wspomnionego wyroku *ex Capite nullitatis*;—

po wysłuchaniu rapportu Kommissyi podań i Instrukcyi oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora; zapatrzywszy się na ośnowę wyroku zeszlęj Regencyi Warszawskiej, pod dniem dwudziestym pierwszym Lipca tysiąc ośmset pierwszego, w którym Sąd stanowiąc *altérnative*:

„ że Michał Lempicki albo stosownie do zupełnie ważnego i na piśmie zdziałanego kontraktu spółney Dzierżawy winien iest Borchertowi zdać rachunek z dochodów;

albo też stosownie do słowney umowy ugodzone odstępne zapłacić; nietylko wyraźnego nieprzestąpił prawa, ale nadto druga *altérnative* zawyrokował na korzyść Lempickiego, gdyby ta dogodniejszą mu była, lub gdyby pierwszey. (iako się to w skutku okazało) nie był w stanie uiszczyć,

zważywszy niemniej, że umowa o odstępne niebędąc żadnym dodatkiem do Kontraktu spółki, owszem zupełnie oddzielną umową niepodlega przepisowi §. 127. i następnych przywiedzionego Tyt: prawa powszechnego Pruskiego, które na słowne umowy i dodatki przy exystencyi pismienneyh Kontraktów żadnego względu mieć niekaza;

zważywszy nakoniec iż tyle razy rzeczona umowa lubo słowna, dla tego iednak obowiązująca była, że w części już przez Michała Lempickiego zaplaceniem sto sześćdziesiąt i pięć talarów do-

pełnioną została; co wszystko wspiera się na §§ ,155. — 162. Części 1. tyt: V. prawa powszechnego Pruskiego. Prośbę na początku wymienioną przez Mecenasa Kiedrzyńskiego w dniu trzydziestym pierwszym Sierpnia roku zeszłego tysiąc ośm set dziesiątego podaną, o dozwolenie akeyi *nullitatis*, za niemogącą być przyjętą uznać, — mocą niniejszey rezolucyi.

(podpisano) STA: POTOCKI, P. S. K.
(L. S.)

Wydrukować
FELIX LUBIENSKI
Minister Sprawiedliwości.

L. Osiński Pisarz.

Zgodno z Oryginałem
Antoni Joneman
(L. S.) Sekretarz Jeneralny
Ministerii Sprawiedliwości

Nr. 17.

*Działo się w Warszawie w Pałacu Rządowym na
posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassacyi-
nego dnia pierwszego Lutego Tysiąc Ośmset
iedenastego Roku.*

SĄD KASSACYJNY
XIĘSTWA WARSZAWSKIEGO.

w Sprawie

Jozefa Miroszewskiego dawniéy Burgrabiego Powiatu Ostrzeszowskiego w Warszawie przy Ulicy Zakroczymskiéy pod liczbą 1831. obrane mieszkanie mającego, czyniącego rekurs do Kassacyi przez Mecenasa Zwierzchowskiego — naprzeciw — Antoninie z Brato-

szewskich Stępowskiej niegdy Felicjana Stępowskiego, Podwojewódzkiego Łęczyckiego pozostałej Wdowie w Jaworzynie w Powiecie Gostyńskim Departamencie Warszawskim zamieszkałej. —

Mając sobie uczyniony wniosek przez stronę skarżącą, iż Wyrok Sądu Appellacyjnego Wydziału drugiego w dniu czternastym miesiąca Lutego roku zeszłego tysiąc ośmset dziesiątego zaczęty, a w dniu osmym Marca tegoż roku dokończony między wyżej rzeczonymi stronami, podlega kassacyi z dwóch głównych powodów:

nayprzód że Sąd wyrokował przeciw wyraźnemu brzmieniu dokumentu, który na stronę rodziny Lisowskich, a zatem i na stronę Józefa Miroszewskiego jako od nich prawa nabywcy udowodniał dziedzictwo wsi Sokołowa, a tem samem wyrokował przeciw prawu;

powtórę że Sąd niezachował przepisów Kodexu postępowania w tyt: XI. Xiegi 2. obiętych, które nakazują, iak postępować należy w Sporach o nieważności Dokumentów zachodzących. Powysłuchaniu Rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora; zważywszy tak samo podanie strony rekursującej, iak przyłączone do niego dowody, nie mniej zaskarżony wyrok;

co do pierwszego powodu rekursu, gdy terażniejszy skarżący Józef Miroszewski składał w Sądzie Appellacyjnym urzędowy Extrakt dokumentu którym dowodzić usiłował iż w roku tysiąc sześć set siedmdziesiątym, Marianna z Sokołowskich Skarbkowa, Świętosławowi *Lissowskiemu* połowę wsi Sokołowa rezygnowała; gdy podobnie strona przeciwna to jest Antonina z Bratoszewskich Stępowska, gruntując swą Sprawę, na tymże samym dowodzie, składała Extrakt urzędowy teyże Tranzakcyi przez który udowodnić chciała, że nie Świętosław *Lissowski* ale Świętosław *Liszewski* był nabywcą połowy wsi Sokołowa, i w tym odwoływała się do Akt oryginalnych w Grodzie Łęczyckim złożonych; — gdy obiedwie strony dokument ten za stanowczy przyznały, i Sędzia według niego tylko mógł wyro-

kować, a oryginalny Protokół z Grodu Łęczyckiego na rozkaz Sądu przystawiony okazał, że *Liszewski* w roku tysiąc sześćset siedemdziesiątym został Sokołowa dziedzicem, nie wyrokował więc Sąd przeciw wyraźnemu brzmieniu dokumentu, gdy Józefa Miroszewskiego od sukcesorów Lisowskiego nabywcę z iego skargą oddalił. —

co do drugiego powodu; gdy między stronami nie było takiego procesu, o iakim mówią przepisy Kodexu postępowania w tyt: XI. Xięgi 2. w Art: 214. aż do 251. objęte, a przeto samo Sąd wyrokujący niemógł popęlnić ich przestąpienia; gdy nad to rekursiacy niewymienia w szczególe żadney z formalności pod nieważnością nakazanych, któraby przestąpioną została, zatem

Sąd Kassacyjny

przychylając się do Rapportu Kommissyi, i zgodnych z nim wniosków Królewskiego Prokuratora, skargę na początku wymienioną w dniu trzydziestym pierwszym Sierpnia tysiąc ośmset dziesiątego roku podaną za niemogącą być przyjętą do Instrukcyi uznać — mocą niniejszey Rezolucyi.

(podpisano) STA: POTOCKI P. S. K.

(L. S.)

Osiński Pisarz.

Wydrukować
FELIX LUBIENSKI
Minister Sprawiedliwości.

Zgodno z Oryginałem

Antoni Joneman

(L. S.) Sekretarz Jeneralny
Ministerii Sprawiedliwości.